

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 74.861 van 30 juni 1998

A. 62.240/VI-13.975
A. 62.241/VI-14.067
A. 62.242/VI-14.068

In zake : 1. **FONTAINE** Jacques,
2. **de vereniging zonder winstoogmerk Belgische syndicale dierenartsen-vereniging (B.S.D.V.),**
3. **JANSSENS** Marc,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Denis-M. PHILIPPE, advocaat,
Reyerslaan 103
1040 Brussel,

tegen :

de Orde der Dierenartsen,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Pierre LAMBERT, advocaat,
Defrélaan 19
1180 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 8 februari 1995 ingediende verzoekschrift, waarbij Jacques FONTAINE de nietigverklaring vordert van de "Code van de Plichtenleer", aangenomen door de Hoge Raad van de Orde der Dierenartsen op 10 december 1994 en van toepassing "vanaf die dag";

Gezien het op dezelfde dag ingediende verzoekschrift, waarbij de vzw Belgische syndicale

dierenartsenvereniging (B.S.D.V.) de nietigverklaring vordert van dezelfde "Code van de Plichtenleer";

Gezien het op dezelfde dag ingediende verzoekschrift, waarbij Marc JANSSENS de nietigverklaring vordert van dezelfde "Code van de Plichtenleer";

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van Mevr. HAUBERT, eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 11 februari 1997 tot samenvoeging van de zaken;

Gelet op de beschikking van 12 februari 1997 waarbij de neerlegging van de dossiers en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 5 augustus 1997, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 17 september 1997, de datum waarop de zaak tot de terechtzitting van 8 oktober 1997 is uitgesteld;

Gehoord het verslag van de heer HANSE, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. PHILIPPE en Mr. LAGASSE, advocaten, die voor de verzoekende partijen verschijnen, en van Mr. WEINSTOCK, loco Mr. LAMBERT, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het andersluidend advies van
Mevr. HAUBERT, eerste auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de
wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari
1973;

Overwegende dat artikel 5 van de wet van
19 december 1950 tot instelling van de Orde der
Dierenartsen de raden van de Orde onder meer opgedragen
heeft te "zorgen voor de naleving van de
veeartsenijkundige plichtenleer, de eer, de eerlijkheid
en de waardigheid van en de geheimhouding door de leden
der Orde in de uitoefening of naar aanleiding van de
uitoefening van het beroep, en zelfs buiten hun
beroepsbedrijvigheid in geval van zware fouten, die een
weerslag zouden hebben op de eer van het beroep";

Overwegende dat artikel 11 van de genoemde
wet van 19 december 1950 de Hoge Raad van de Orde de
taak heeft toegewezen om "de regelen van de
veeartsenijkundige plichtenleer op te stellen,
overeenkomstig de in artikel 5 van deze wet vermelde
doeleinden";

Overwegende dat de Hoge Raad, overeenkomstig
die bepalingen, een Code van de Plichtenleer heeft
opgesteld, die herhaaldelijk is gewijzigd; dat volgens
de notulen van de vergadering van de Hoge Raad van de
Orde der Dierenartsen, die op 10 december 1994 te
Brussel gehouden is, de laatste wijziging er als volgt
uitziet :

" . Herziening van de Code van de Plichtenleer

Voorafgaand wordt door de voorzitter gesteld, dat ook
de afgevaardigden van de faculteiten stemrecht
hebben.

Het eindproject van de Code d.d. 10/12/94 wordt aangenomen, mits volgende aanpassingen.

Art. 1 : ... en ook daarbuiten, bij zware fouten. (cfr. tekst wet)

Art. 2 : ... bij rondschrijven, uitgaande van de Hoge Raad i.p.v.,, goedgekeurd door

- De vraag wordt gesteld welke draagkracht een circulaire heeft. Het antwoord hierop luidt: Deze heeft dezelfde kracht als de Code, bijgevolg kan zij meer zijn dan een specificering van bestaande regelgeving. Zij kan bestaande regels aanpassen, vervangen of aanvullen.

- Er wordt meegedeeld dat de beroepsverenigingen problemen hebben met de tweede alinea van artikel 2, "In ieder privaatrechtelijke organisatie,". De voorzitter zegt dat deze tweede alinea zijn inziens beter volledig weggelaten wordt. Hierop geeft de heer Colpin toelichting waarom dit werd ingelast, namelijk om klinieken die werken onder het V.Z.W.-statuut ook aan de geldende deontologische regels te kunnen onderwerpen.

Na verduidelijking door de voorzitter, dat beroepsorganisaties in hun werking niet de diergeneeskunde uitoefenen, zodat deze paragraaf op hen niet van toepassing is, wordt artikel 2 in zijn geheel, unaniem aangenomen.

Art. 3 : *Geen logo,is toegelaten.* Deze laatste zin wordt weggelaten.

Art. 12 : De eenheid van het kabinet blijft volgens voorzitter Blockx bestaan tot mogelijke tegenspraak door het Hof Van Straatsburg.

Art. 13 : De kleinhuisdierenpracticus of de practicus met gemengde praktijk *die consultaties houdt*, zal op zijn/haar.... "*die consultaties houdt*" wordt toegevoegd.

Art. 16 : ",al dan niet vrijwillig" wordt weggelaten.

Art. 17 - §4: "*van de tweede cyclus*" wordt weggelaten.

Art. 19 : "Daar waar dringende worden geïnterpreteerd," wordt vervangen door "Daar waar dringende en noodzakelijke hulpverlening aan dieren zich opdringt, zal de dierenarts nadien onverwijld de feiten van onwettige uitoefening van de diergeneeskunde melden ...

Art. 22 : De laatste twee paragrafen worden van plaats verwisseld en aangepast als volgt: "Het is dan ook aangewezen te publiceren teksten of uit te zenden

programma's voorafgaandelijk te viseren; de dierenarts blijft altijd verantwoordelijk gedane uitspraken".

Art. 23 : Geldt alleen wanneer er een verband bestaat met het beroep.

Art. 29 : Na het laatste woord de volgende zin toevoegen: "Bij openstaande rekeningen zal hij zich onthouden."

Art. 55 : "Een associatie mag uit niet meer dan 5 associés bestaan van de Orde." Deze paragraaf wordt weggelaten.

Art. 60 - §3 : Laatste gedeelte wordt weggelaten, namelijk : ", behoudens de gevallen door de rechtbanken of verzekeringsmaatschappijen.

Art 65 - §1 : Tussen b) en c) volgende punt toevoegen: "een lokaal om de operatiepatiënten de pre-operatieve zorgen toe te dienen."

Dit is het bestreden reglement.

Overwegende dat de verzoekende partijen het tweede middel van hun verzoekschriften ontleen aan "machtsoverschrijding en schending van de artikelen 1, 2, 3 en 11, van de wet van 19 december 1950 tot instelling van de Orde der Dierenartsen"; dat volgens hen "alleen de Franse tekst van de bestreden Code van de Plichtenleer, die alleen van toepassing is op de dierenartsen die onder de Franstalige gewestraad van de Orde der Dierenartsen ressorteren, door de verwerende partij goedgekeurd en verspreid is";

Overwegende dat de verwerende partij als volgt op dit middel antwoordt :

" Tijdens de vergadering van 10 december 1994 is het ontwerp van de Code herzien, artikelsgewijs, in de beide landstalen. Het is in de beide talen goedgekeurd.

Zowel de Nederlandse als Franse tekst zijn toen gedrukt en onder alle dierenartsen verspreid, eerst onder de Franstalige en vervolgens onder de Nederlandstalige, aangezien de Franse teksten een beetje vroeger klaar waren bij de drukker dan de

Nederlandse (zie de beide exemplaren, Frans en Nederlands, als de stukken 3 en 4 van het administratief dossier).

Geen van de bepalingen waarnaar in het middel verwezen wordt, schrijft voor dat de exemplaren van de Code van de Plichtenleer gelijktijdig verspreid moeten worden; alles volledig gelijktijdig laten verlopen is trouwens, praktisch gezien, onmogelijk.

Het middel mist wettelijke en feitelijke grondslag.";

Overwegende dat de verzoekende partijen in hun memorie van wederantwoord menen in de "belangrijke verschillen" tussen de Franse en de Nederlandse tekst het bewijs te zien dat het ontwerp van code tijdens de vergadering van 10 december 1994 niet in de beide landstalen is onderzocht en goedgekeurd; dat volgens hen "de Nederlandstalige leden (van de Hoge Raad), voordat ze hun tekst verspreidden, de reacties van de Franstalige dierenartsen hebben willen afwachten", en "dat dat onder meer blijkt uit de wijzigingen die zijn aangebracht in de Nederlandse versie van de tekst van de omstreden code naar aanleiding van de middelen die zijn opgeworpen in het verzoekschrift waarmee dit beroep is ingeleid";

Overwegende dat de verzoekende partijen in hun laatste memories, ingediend op 20 maart 1997, opnieuw wijzen op de "belangrijke verschillen tussen de Nederlandse en de Franse tekst van een zelfde Code van de Plichtenleer" en concreet 21 verschillen van allerlei aard aangeven; dat ze erop wijzen dat "die verschillen in behandeling onaanvaardbaar zijn ten aanzien van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet", dat die verschillen "tot gevolg hebben dat het op een dierenarts van toepassing zijnde recht onvoorspelbaar is" en dat daarmee "het beginsel van de rechtszekerheid geschonden wordt" alsook "de beginselen van behoorlijk bestuur";

Overwegende dat de verwerende partij in haar laatste memorie, ingediend op 30 april 1997, onder meer het volgende opmerkt :

" In verband met de laattijdigheid van het middel, stond het aan de verzoekende partijen de nodige schikkingen te treffen om kennis te hebben van de Nederlandse versie van de Code van de Plichtenleer op het tijdstip waarop ze het beroep hebben ingesteld. Ze kunnen thans niet aanvoeren dat ze lichtzinnig zijn geweest om te rechtvaardigen dat het middel opgeworpen wordt in het stadium van de memorie van wederantwoord.

Er kan niet worden aangevoerd dat de dierenartsen in een toestand van rechtsonzekerheid terechtkomen. De Nederlandstalige en de Franstalige dierenartsen kennen immers perfect de tekst die respectievelijk op hen van toepassing is.

De verzoekende partijen wijzen op een reeks terminologische verschillen tussen de twee versies. Zij besluiten daaruit dat de artikelen 10 en 11 van de Grondwet geschonden zijn, zonder evenwel de gegevens aan te brengen op basis waarvan gesteld kan worden dat er sprake is van discriminatie. Er dient immers op gewezen te worden dat een verschil in behandeling op zich geen discriminatie is.

Bovendien dient men zich af te vragen welk belang de verzoekende partijen hebben bij het middel. Zij zijn immers Franstalig en tonen geenszins aan dat de bepalingen van de Nederlandse versie van de tekst voordeliger zouden zijn. Integendeel, ze wijzen er herhaaldelijk op dat de Nederlandstalige dierenartsen zich in een minder gunstige toestand bevinden dan de Franstalige dierenartsen. (blz. 4 van de laatste memorie).";

Overwegende dat de verzoekende partijen alleen kennis hebben kunnen nemen van de Nederlandse versie van de omstreden code door het administratief dossier te lezen, zodat hun niet verweten kan worden dat ze pas in de memorie van wederantwoord de verschillen hebben aangevoerd die ze tussen de twee versies hebben opgemerkt; dat niet kan worden gesteld dat het argument te laat komt;

Overwegende dat het duidelijk is dat de in het middel genoemde bepalingen, namelijk de artikelen 1, 2, 3 en 11 van de wet van 19 december 1950 tot instelling van de Orde der Dierenartsen, de Hoge Raad van de Orde onder meer de taak hebben toevertrouwd de regelen van de veeartsenijkundige plichtenleer op te stellen die onveranderlijk gelden voor "al de doctors in de veeartsenijkunde in België woonachtig, aldaar gemachtigd de veeartsenijkunde uit te oefenen en ingeschreven op een van de lijsten der Orde";

Overwegende dat de verwerende partij, door in haar laatste memorie te stellen dat "de Nederlandstalige en de Franstalige dierenartsen perfect de tekst kennen die respectievelijk op hen van toepassing is", door het raadzaam te achten "erop te wijzen dat een verschil in behandeling op zich geen discriminatie is" en door te laten verstaan dat de Franstalige dierenartsen zich in een gunstiger toestand bevinden dan hun Nederlandstalige collega's, erkent dat er verschillen zijn tussen de Nederlandse en de Franse versie; dat zulke verschillen onverenigbaar zijn met de door de wetgever van 1950 gewilde uniciteit van de deontologische regels; dat het middel gegrond is;

Overwegende bovendien dat in het "verslag van de vergadering van 14 december 1996" van de Hoge Raad, dat als bijlage bij een brief van 29 september 1997 is meegedeeld, het volgende te lezen staat :

" 6. Procedure bij de Raad van State ingeleid door de beroepsverenigingen met betrekking tot de Code.

Er waren 2 procedures aanhangig bij de Raad van State nl. deze van de Franstalige beroepsvereniging en die van de Nederlandstalige.
De Nederlandstalige procedure is plots beëindigd omdat het antwoord op de memorie niet binnen de wettelijke termijn ingediend was. Hierdoor heeft de Raad van State het verhaal verworpen.
De Franstalige procedure is nog steeds hangende.

Het probleem dat zich nu stelt is dat er 2 verschillende codes kunnen zijn in de toekomst met name de Franstalige met verbeteringen, weglatingen, ... en de Nederlandse zonder aanpassingen. Er wordt besloten dat de NGROD de beslissing van de Raad van State zal afwachten."

Overwegende dat uit dit uittreksel blijkt dat de Hoge Raad de mening toegedaan was dat het beroep dat door de Nederlandse beroepsvereniging is ingesteld, alleen betrekking had op de Nederlandse versie, terwijl het beroep dat door de Franstalige beroepsvereniging is ingesteld alleen betrekking heeft op de Franse versie, dat die twee versies dus losstaan van mekaar, en het naast mekaar bestaan van twee verschillende codes alleen maar "een probleem stelt", zonder dat het nodig is ze te harmoniseren; dat de gegrondheid van het middel hiermee bevestigd wordt, en dat, zowel om de uniciteit van de deontologische regels als de vrijheid van de Hoge Raad van de Orde van de Dierenartsen te vrijwaren, gepreciseerd moet worden dat zowel de Nederlandse als de Franse versie van het bestreden reglement vernietigd worden.

Overwegende dat deze vernietiging, ter wille van de rechtszekerheid, eerst uitwerking heeft wanneer ze aan de partijen ter kennis is gebracht,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd worden de Nederlandse en de Franse versie van de Code van de Plichtenleer, die op 10 december 1994 is goedgekeurd door de Hoge Raad van de Orde der Dierenartsen.

Artikel 2.

Deze vernietiging heeft eerst uitwerking wanneer ze aan de partijen ter kennis is gebracht.

Artikel 3.

De kosten, bepaald op 12.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op dertig juni 1900 achtennegentig door :

de HH. CLOSSET,	kamervoorzitter,
HANSE,	staatsraad,
LEWALLE,	staatsraad,
Mevr. NOTEBAERT,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

Chr. NOTEBAERT.

Ch.-L. CLOSSET.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.